provincie Zuid-Holland

Gemeente Rijswijk
16 DEC. 2024
Corsa nummer:

Gedeputeerde Staten

Domein bestuur en omgeving
Team financieel toezicht

Postadres Provinciehuis
Postbus 90602
2509 LP Den Haag
070 - 441 66 11
www.zuid-holland.nl

Datum
Zie verzenddatum linksonder

Ons kenmerk
PZH-2024-864198256
DOS-2024-0000520

Uw kenmerk
n.v.t.

Bijlagen
-

Gemeenteraad van Rijswijk
T.a.v. de raadsgriffier
Postbus 5305
2280 HH RIJSWIJK

Onderwerp
Financieel toezicht begroting 2025

Geachte raad,

Wij danken u voor het indienen van uw begroting. De provincie heeft een toezichthoudende taak. Voorafgaand aan het begrotingsjaar toetsen wij of uw begroting structureel en reëel in evenwicht is.

- Structureel evenwicht houdt in dat in het desbetreffende begrotingsjaar de structurele lasten gedekt zijn door structurele baten. Hiermee zorgt u ervoor dat u structurele taken en beleid voorziet van structurele dekking.
- Reëel ramen houdt in dat de ramingen realistisch en haalbaar zijn.

Naast onze toezichthoudende taak hebben wij een adviserende rol, waarmee wij gemeenten, gemeenschappelijke regelingen en waterschappen helpen hun financiële positie te verbeteren.

Deze brief is bedoeld om u te informeren over de toets die wij hebben uitgevoerd en ons besluit of uw gemeente komend jaar onder regulier (repressief) of verscherpt (preventief) begrotingstoezicht staat. Daarnaast informeren wij u over ontwikkelingen die voor alle gemeenten gelden en geven we u specifieke aandachtspunten voor uw gemeente.

Bezoekadres
Zuid-Hollandplein 1
2596 AW Den Haag

Tram 9 en bus 65 stoppen dichtbij het provinciehuis. Vanaf station Den Haag CS is het tien minuten lopen. De parkeerruimte voor auto's is beperkt.

Besluit
Naar ons oordeel voldoet uw begroting aan de criteria voor regulier toezicht. Dit betekent dat u de in uw begroting opgenomen beleidsvoornemens kunt gaan uitvoeren.

Hoe komen wij tot dit besluit?
Wij voeren het financieel toezicht risicogericht en proportioneel uit. Op basis van een aantal indicatoren krijgt iedere gemeente bij de begroting een risicokleur toegekend, waarbij groen staat voor weinig risico en geel en oranje voor meer risico. De risicokleur is geen norm, maar slechts een indicatie van de financiële positie van een gemeente.

Concreet betekent dit dat er vanuit ons meer aandacht uitgaat naar gemeenten met een gele of oranje risicokleur. Daarnaast nemen wij de risicokleur van iedere gemeente op in ons jaarverslag financieel toezicht. Deze kunt u vinden op onze website[1].
Voor de volledigheid melden wij dat wij in samenwerking met de andere provincies bezig zijn met de doorontwikkeling van ons risicomodel. Dit jaar volgen wij nog de risicoscores volgens het oude model.

Uw gemeente kennen wij op basis van uw begroting 2025 de risicokleur oranje toe. Hieronder hebben wij de risicokleur van uw gemeente van de afgelopen drie jaar opgenomen.

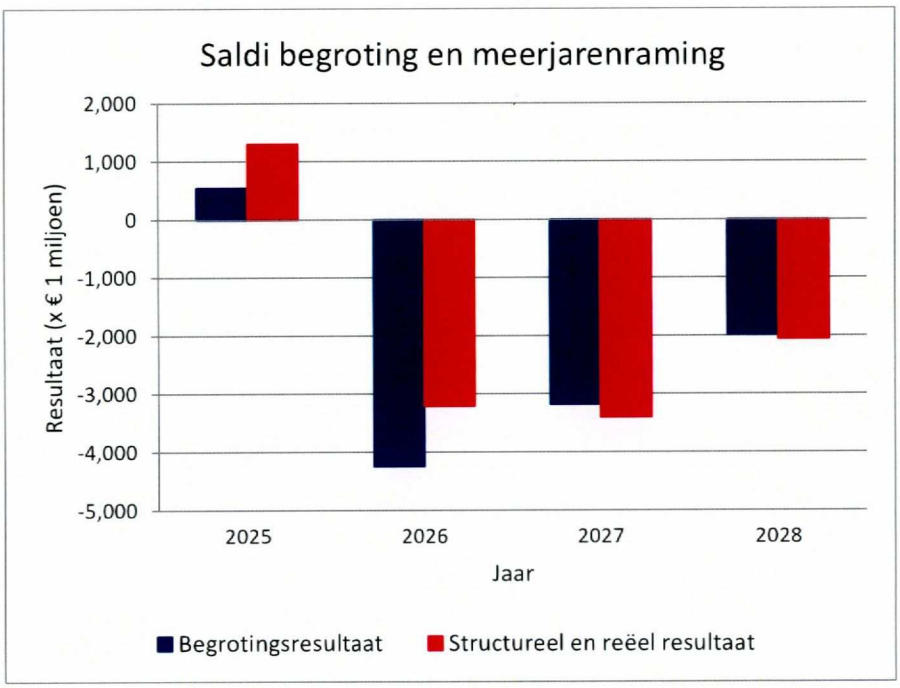
Risicokleuren 2023 tot en met 2025

Begroting	2023	2024	2025
Risicokleur	Oranje	Geel	Oranje

De kleur is het afgelopen jaar veranderd en komt op basis van de begroting 2025 uit op oranje. Door bezuinigingen is het gelukt om een sluitende begroting 2025 op te stellen en zijn de tekorten in de meerjarenraming verbeterd. Wel blijft uw financiële positie verslechteren. De hoge en stijgende netto schuldquote in combinatie met een lage en dalende solvabiliteit is zorgwekkend.

Ongeacht de risicokleur kijken we ieder jaar naar het structurele begrotingsresultaat omdat dit bepaalt onder welk toezichtregime u valt. Het structurele begrotingsresultaat is het saldo van baten en lasten zonder de incidentele baten en lasten. Naast het structurele resultaat onderzoeken wij of de ramingen reëel en concreet onderbouwd zijn. Zo niet, dan kunnen wij het begrotingsresultaat bijstellen. Op het bijgestelde structurele resultaat baseren wij ons oordeel en het toezichtregime. Dit leidt tot het volgende beeld:

[1] https://www.zuid-holland.nl/onderwerpen/lokaal-bestuur/financieel-toezicht/

Conclusie
Omdat het structurele resultaat van uw begroting positief is valt uw gemeente in 2025 onder regulier toezicht. Wel vertoont uw meerjarenraming structurele tekorten. Hieronder lichten wij dit nader toe.

Financiële positie en specifieke aandachtspunten voor uw gemeente

Niet structureel sluitende meerjarenraming
Door de daling van de algemene uitkering vanaf 2026 vertoont uw meerjarenraming structurele tekorten. Daarmee staat u voor een forse uitdaging om volgend jaar tot een structureel sluitende begroting 2026 te komen, zeker omdat u in de begroting 2025 al een flink pakket aan maatregelen heeft genomen. In ons tussenbericht 2024 hebben wij onze waardering uitgesproken dat u vroegtijdig de desbetreffende maatregelen in beeld had gebracht. Wij hebben vernomen dat u ook voortvarend aan de slag bent om de tekorten in de meerjarenraming op te lossen. Hiervoor spreken wij onze waardering uit en wij adviseren u wederom de maatregelen vooraf met ons af te stemmen. Verder adviseren wij u om reeds genomen bezuinigingen actief te monitoren.

Financiële positie
De financiële kengetallen laten een verslechtering van uw financiële positie zien. Uw eigen vermogen is de afgelopen jaren afgenomen als gevolg van negatieve rekening resultaten en zal op basis van de huidige begroting verder dalen. Afgezien van het kengetal grondexploitaties vallen alle kengetallen in de categorie hoog risico. We adviseren u om uw exploitatie in evenwicht te brengen en uw financiële positie te verbeteren. De financiële kengetallen kunnen u helpen om dit te monitoren.

Kengetal	2025	2026	2027	2028	Risico op basis signaleringswaarde VNG
Netto schuldquote	127%	137%	145%	150%	Hoog risico
Netto schuldquote gecorrigeerd voor verstrekte leningen	121%	131%	139%	143%	Hoog risico
Solvabiliteit	19%	18%	17%	17%	Hoog risico
Structurele exploitatieruimte	0,5%	-1,30%	-1,40%	-0,9%	Hoog risico
Grondexploitaties	27%	22%	19%	15%	Laag risico
Belastingcapaciteit	108%	108%	108%	108%	Hoog risico

Weerstandsratio
Uw weerstandsratio laat een dalende trend zien. Dit wordt met name veroorzaakt doordat de algemene reserve is afgenomen door de negatieve rekeningresultaten van de afgelopen jaren. Dit vinden wij zorgwekkend. Wij vragen u om de ontwikkeling van de weerstandsratio nauwlettend te monitoren en te zorgen dat deze toereikend blijft om de risico's af te dekken.

Aanbod
Wij zijn altijd bereid om een mondelinge toelichting aan u als raad te geven en/of schriftelijke vragen over de financiële positie van uw gemeente te beantwoorden. Ook kunnen we op uw verzoek samen met uw ambtelijke organisatie een taakveldanalyse uitvoeren.

Een taakveldanalyse geeft uw gemeente meer inzicht in de beleidskeuzes die gemaakt kunnen worden bij het structureel in evenwicht brengen van de begroting. Wij voeren taakveldanalyses alleen uit in het eerste halfjaar, zodat de uitkomsten kunnen worden betrokken bij de voorbereiding van uw begroting voor het volgende jaar. In het onderzoek wordt uw gemeente op taakveldniveau vergeleken met (vergelijkbare) gemeenten. We zoeken samen met uw ambtelijke organisatie naar verklaringen voor eventuele verschillen in de lasten per taakveld tussen uw gemeente en de referentiegemeenten. Hiervoor is het noodzakelijk dat uw organisatie bereid is tot inzet van voldoende capaciteit om samen met ons tot een bruikbaar advies te komen.

Als u belangstelling hebt voor een taakveldanalyse, dan kunt u hiervoor tot uiterlijk 1 februari 2025 via uw griffier contact opnemen met de provincie.

Tot slot
Meer financiële informatie, waaronder de kengetallen op basis van uw begroting, vindt u op het *Dashboard financieel toezicht gemeenten*.

provincie
Zuid-Holland

Ons kenmerk
PZH-2024-864198256

Deze brief wordt ook digitaal naar de griffier van uw gemeente gezonden, zodat u gebruik kunt maken van de digitale links.

Volgens de Gemeentewet bent u verplicht alle begrotingswijzigingen ter kennisname binnen twee weken na vaststelling aan ons toe te sturen. Wij vragen u erop toe te zien dat dit ook daadwerkelijk gebeurt.

Hoogachtend,
Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland,
voor dezen,

Drs. R. Baatenburg de Jong MSc
Manager Domein bestuur en omgeving

Deze brief is digitaal vastgesteld, hierdoor staat er geen fysieke handtekening in de brief.

Wij verzoeken u in uw correspondentie altijd het DOS-nummer te vermelden dat wij rechts bovenaan in deze brief hebben opgenomen.

Afschrift aan:
- Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Rijswijk